

abeceedar

Ingrijit de
Emil Giurgiuca
și
George Boldea

Timpul mort

Stelele au patine și sparg — trecând — ferestre.
E'n orișice caisă câte-un apus cu liră.
Toată grădina cântă. Pasări tac și se miră.
Arcușul stelei plânge pe viola din poveste.

Părul pădurii umflă cimpoaie. Umbre mor
Ca preșurile. Frunzele cad ca niște palme.
E o holeră'n toamnă. Tăcerile își vor
Lăsa baletul ca să uimească lacuri calme.

Țările tremurate — frunze — sub ape-acu,
Întoarse, spun legenda cu gnomii cât o cușmă.
Cucul a luat parfumul copilăriei cu
Văzduhul smuls din urmă repede ca o pușcă.

Munții, urcând ca bouri, suflă cu-acelaș stol
De var de-asupra coamei. Flautul e'n mesteceni
Și plânge cu zăpada din coaje, care trec'e'n
Elanii foști aicia, cândva, s'rb cerul gol.

Dar nu se mai pot prinde cuvinte, cari acum
Impodobesc falange de leș cu reci brățări,
Când trec în curcubeie otrăvile cu mări
Și oazele 'n inele sunt șterse de simun.

Eugen Jebeleanu

Scârba mică / Central University Library Cluj

Tânărul Bibobă apăruse, acum zece ani: băețuș cu freză, slab, palid, cu priviri umile de javră mică, sub masă, așteptând un os. Marele porc era, atunci, directorul unei reviste literare de faimă și prestigiu. Tânărul Bibobă venise la director cu o scrisoare de recomandare, semnată de Marele Zero, un alt personaj ilustru pe care codăcelul o să aibă prilej și onoare să-l cunoască mai târziu...

Marele Zero îi scria bunului său amic:

Distins confrate,

„Mi-ai spus ieri că ai nevoie de un băețuș, bun de toate și la toate. Îl trimet pe tânărul Bibobă. Nu te uita la el că e prost! Bate-l, injură-l și fă-l publicist român, că are stofă fină în el. E de familie bună”.

Marele porc l-a măsurat pe tânărul Bibobă de sus până jos, prin monoclu.

Protejatul marelui Zero rămăsese la ușe, cu șapca în mână, cu gâtul întins și picioarele aduse înăuntru, înfățișare mizeră de condamnat în fața călăului.

Știa că joacă o carte mare.

Tremura, deși era convins de isbândă. Poate solemnitatea momentului îl zăpăcise, poate gândul că se află, pentru întâia oară, în fața unui om mare, de care nu-l apropiase o întâmplare oarecare.

Bibobă era, în felul lui, un filozof. Un filozof, la 14 ani, e oricum: un fenomen!

Fenomenul refuzase să se mai ducă la școală. Mai mult, arsese cărțile, demonstrativ, pe maidanul de lângă școală.

— Nu am nevoie de voi, strigase Bibobă spre cărțile cuprinse de flăcări — și nu am nevoie de tine, șan-

drama cu geamuri, cu bănci, cu bibliotecă în care cântă greeri borțoși și chelii sub cari cântă gărgăuni pedagogici! Adio, școală și să te văd, cât de curând, abator comunal . . .

Era, Bibobă un școlar leneș, un element de stângă extremă ori un spirit criminal? Pe sfânta prostie contemporană că nu! Cum am spus: era numai filozof, un gânditor al unei cugetări unice și supreme, ca una și oricare din cele zece porunci scrise de Iehova în piatră, cu mi-gală de profesor de caligrafie și desen.

Așa cum declarase solemn codăcelul, acum o săptămână: sunt un elev-fenomen și n'am nevoie de școală primară, Bibobă spusese, cu zece ani în urmă: sunt un om-fenomen și arde o candelă în cer pentru destinul meu trandafiriu!

Acest destin, care nu surâde oricui, îl apropiase, prin Marele Zero, de marele porc.

Fiind sigur de isbândă, nu avem nici un motiv să nu credem că Bibobă tremura, cum rămăsese la ușe, cu șapca în mână, de fericire — o fericire de om sigur, plin de el și de noroc, ca un stup de muște, după ce se mută roiul proletar, din copac în copac, în altă țară — că sunt și albine, uneori, migratoare haimanale . . .

Deși marele Zero îl recomandase pe tânărul său protejat: băiat de familie bună, cu stofă fină în el — marele porc strâmbase râțul, semn de nemulțumire adâncă.

— Pricăjit ești, mă! Ce stai așa strâmb și diform, ca un politician român într'o caricatură de ăla, cum îi zice? Asta, mă, care . . .

Se supăraseră, că nu-și aduce aminte cum îi zice caricaturistului (supărare fioroasă de mare porc, surprins în eclipsă de memorie) și strigase la Bibobă, care se făcuse mic, lipit de zid și alb ca zidul.

— Și tunica aia cu petice și vipușci bleu-ciel, de unde-ai scos-o? Pari un avorton pe maidan . . .

Bibobă n'a răspuns. A zâmbit în el, cu încredere și devotament: nu-i nimic, va trece, să avem răbdare, așa se parvine! Zâmbind, a făcut întâiul pas spre o carieră strălucită, cu replica:

— Divinule, ești superb la mânie ca un zeu și frumos ca un principe în exil! Lasă-mă să te gâdil în tălpi cu o peniță claps . . .

Desarmat, marele porc a zâmbit ca o lună plină în bolta unui cer de vară.

— Bravo, mă, scărba mică, doborât de imagini temerare. Aia cu: lasă-mă să te gâdil în tălpi cu o peniță claps! s'o scrii, c'o punem în revistă, la cugetări celebre.

Ia să dai acum (că talent m'am convins că ai!) un examen de perspicacitate. Până una alta, știi să mături?

— Știu!

— Să te văd.

Bibobă a simțit că-i crește o aripioară.

A îngânat în el, cu toată revolta interioară prinsă în dinți, ca un gumilastic: nu-i nimic, va trece, să avem răbdare, Bibobă, să avem răbdareee, puiuleee, că așa se parvine!

Vorbea cineva în el și îi da sfat, cu glas de inger protector.

Bibobă a pus mâna pe mătură, transfigurat și demn, cu ochii umezi de înduioșare și recunoștință. Era întâiul semn, întâia dovadă . . . palpabilă că începe să fie om mare.

Intrase „în pâine“ și intra, lunecat ca o stridie în cerul gurii, sub arcadele destinului de culoare jovială, cu întâia mătură trasă pe covor.

George Mihail-Zamfirescu

Final

*Căzut din muzici, prăbușit din roze
și leșinat sub scrumu-aureolii,
coasta'negrește, aripa moloz e,
cresc flori de doliu peste orgi cu molii.*

*Cenușe și funingine astrală,
sunt negru ca o așchie de stea,
suiță, altădată, cu beteală,
de îngeri verzi, pe scări de catifea.*

Radu Gyr

Medalion

*Ai tresărit în mine cristal luceferin,
medalion serafic în baltă de venin,
și-ai înflorit, deodată, în nufăr proaspăt din
mocirle de leșie, uprinse cu senin.*

*Măceș de sânge tânăr mi-ai revărsat în leș,
mi-ai luminat adâncul cu floare de cireș,
Și dacă-mi arzi pe suflet brățară de safir,
cometă de mătase în vis mi te restfir.
Imi luneci ca o rază pe braț și pe obraz,
te simt pe umăr putred columbă de topaz.
Crești parcuri siderale în trupu-mi de noroi,
înalți fântâni și legeni de-asupra ceruri noi.
Răstorni o primăvară în fundul vieții mele
și ningi cu vis de piersic și viscolești cu stele.*

*Așa îți duc argintul în lutu-mi viermănos
printre ciuperci rănite, pe drumuri lungi de os.
Și-ți port icoana 'n lume ca un lepros monah,
sub verdea arcuire a cerului valah.*

Radu Gyr

Inserare

*Gingii de zări arat'un fereastră
De munți dințași ce trec nemărginirea
Și nodul soarelui tăiat pe hău
Iși cată iar, în alte părți, mărirea . . .*

*L'apus se leag'un nor cu sfori de ploaie —
Țâțână 'ntre pământ și-un cer posac —
Iar ziua se desprinde ca o foaie
Gâlbuie din al timpului copac . . .*

*Pe scripăt luna prinde să măsoare
Argint pe-al mării taler ce-l străbate, —
Pe valuri umblă Crist, când la picioare
A stelelor popoare-i cad, curate . . .*

George Boldea

Drumul

*Trudit și prăfuit printre ponoară
Așa de alb își face drumul treacăț,
De par'că l-a scăpat bătrâna moară
Din gura-i ce sfărâmă-al gârlei capăt*

*Ca sfântul ispitit de albe zări
Curgând prin a pădurii sihăstrie
Se nchină când și când în ondulări
Și tot mai mult s'afundă în pustie . . .*

*Mântuitor, cum el de veacuri duce
Spre înflorit liman a lumii oaste
Martir se restignește pe-o răscruce
Și-o suliță de stea îi cade 'n coaste . . .*

George Boldea

Mărțișor

Răchitele dela fețe și-au urcat, în milioanele de cren-
guțe svelte și crude, o ușoară înverzire, o furnicătoare
circulație de seve. Nodurilele păroase, cu fulgi de catifea,
însemnând locurile înmuguririi, de câteva zile, ce mult
s'au bulbucat!

Apa fuge tulbure, cu mișcări de tinerețe.
S'a schimbat ceva în aer, pe câmpul mut, de pe
care scade împărăția omătului, în văzduhul cu marșuri
agitate de nori . . .

Cu mirosul de ghiață în topire, ce mi-l aduc mereu
curenții de aer împospătat, răscolit, m'a atins o delicată
prelingere de parfum. Stau și-mi pun întrebări: Să fie de
ghiocei, să fie de micșunele, să fie de mărțișoare, să fie
de iarbă verde!? Și nu pot preciza. Mi-e însă plăcut
nespus să-l gust, și-mi deschid toți porii să-mi pătrundă
în ființă . . .

Pe o coastă de măgură au apărut oile, cu mielușei fragezi și neastâmpărați după ele. Clopoțelele cu sunet cristalin, împrăștiat peste holde abia răsărite și peste tufe de spini grăbiți în îmbobocire, chiamă primăvara pe nume, de undeva, de după o pădure...

Mâini harnice, au curățat luncile de nueluțe vii și mlădioase, pe care, legate, acum, în sarcini și mănunchiuri, le îmbie pentru primenirea pomilor și a vițelor de vie, ce dorm încă și visează, în somnul lor prelungit.

Și de după coloane de nori, ce tot trec peste noi, ca o armată nebiruită și nesfârșită, care ar vrea să ne arate mereu părți din faldurii glorioaselor lor steaguri, un răs uriaș și cald, cât lumea de mare, își tot aruncă veștile spre pământ...

Brumărel

M'am trezit în pocnete de biciu cu pleasnă nouă, în clinchete de clopoțele și de zurgălăi. Prin geamul aburit, am deslușit convoiul, ca într-o vedenie de vis și realitate. Coarnele boilor, înșirați pe multe tângjale, luciau în alb. Cărâmbelul purtau gigantice buji pântecoase, împănate cu teascuri, cu copii, cu fete și moșnegi...!

Pe dealuri se târau neguri lenevoase, lăsând din când în când să se vadă limpede câte un umăr verde încă, de imăș, câte un piept voinic de tot verde încă, de pădure...

Și lumea s'a tot scurs înainte, pe drumul gronțuros și rustic...

Când am ieșit în răcoare și în plutiri de nevăzute neguri, lumina soarelui ardea prietenoasă și pe deasupra viilor străluceau focuri aprinse. Ecouri rari, ca niște explozii, sguduiau ritmic aerul. Pădurile pe culmi retrase își desfăceau la vedere comorile de galbeni imateriali. Apoi au început și salvele de pistoale și de puști cu răsbușnet repetat și scormonitor de mii de cărăituri de ciori...

În rariști de verdeață, sub peri și sub nuci cu frunzele în scuturare, se rotesc perechi tinere și vesele...

Pe marginea șanțurilor de câmp, atrase de larmă și de căldură, au ieșit șopârle verzi. Coțofanele s'au pus pe sburdări în aerul limpede

Ca o jertfă miroase fumul focurilor. Bătrânii sunt înveseliți ușor. Mâinile lor noduroase aduc mereu sarcini cu ciorchini de struguri, în culori și fete, de rubin.

Le simțesc mireasma de bușuioc, cum mă atinge, ca un parfum împrăștiat în lume... Brațe vâjnoase și picioare goale până la genunchiu, joacă în căzile enorme... Și pistoalele nu mai tac. Bum! Bum! Bam! Bam! Le răspund chiote și hure...

Iar de sub frunzele de viță, milioanele de boabe, în care se reoglindește soarele, par că iau parte acum și ele la câmpeneasca bucurie, cu ușoare și reținute râsuri în obrajii rotunzi...

Teodor Murășanu

Sonet

*Mi-ai răsărit din limpezimi de soare
Ca un surâs de caldă duiosie,
Sorbînd, din tine, dulcea melodie
De aur, vânturat în mâni avare.*

*Te-am urmărit, setos, din floare'n floare,
Dar fluture cu aripă sglobie
S'a prăbușit de-a dorului solie
La poartă 'nnăruită de uitare...*

*Târziu, bătui la geam c'un ram de vise
Dar pe cortina serii, dantelată,
Rămase braț întins, cu flori ucise.*

*Iar azi, în gândul iernilor de-alt' dată,
Peste dureri cu rănile deschise,
Șoptește, vântul, greu: a fost odată...*

N. I. Bontaș

Elegie de junglă

*Nu-i greblă prin aur, nu-s iconari la porți —
Veverițele — au în dinți rod fără miez!
Fagii curbați — legănând prea mulți morți —
Sunt arcuri de triumf pentru — un huhurez.*

*Steaguri văd prin olane jeț fără paladini;
Sboară și-și vând stemele secol neavând,
Nici feud — cerului setos a mocni lumini;
Auzi! târăsc dihorii spade'n vizuini.*

*Și prin infuziunea de nervi cu duh de ceai,
Epurii albi rămași par sâni sfrunțați
Ai unei îngropate spărgând un lut de pai —
Și zaruri se lovesc sub fagii fulgerați.*

Simion Stolnicu

Tăcere în zori

*Luna,
S'a târît peste ierburi și a deschis zăvoare;
Apoi spre dimineață s'a stins,
Acum începe tăcerea cea mare:
Stelele închid pe rând un ochi aprins,
Vântul s'a 'ntins undeva lângă zare,*

*Apele se 'ngrămădesc în copci toate.
Florile adorm cu capetele'n mâni;
Un ultim flutur mai dă felinarului roate...
Stropii ciuturii nu mai picură'n fântâni...*

*Ș'n vremea aceasta, care e a taturora,
Când lutul, taina'n liniști și-o destramă,
Omule, care nu știi pricepe ora,
Acum și tu dai morții vamă!...*

Ion Focșeneanu

Reviste

Gând Românesc, (Anul I. No. 2—Iunie, 1933 Cluj.) aduce un proaspăt și variat material literar-cultural. - D. D. Roșca, în *Mitul Utilului*, face o curajoasă analiză a societății românești actuale. E o admirabilă materie de meditație pentru noua generație. Admirăm frumsețea fondului, prin luminile nouă ce răsfrânge tulburător. — Sera Furpa (pseudonim al unui cunoscut prof. unic. clujan), semnează bucata *Curaj*. Stil corect, furmos chiar. O amintire dintr'un mediu de orașel al adolescenței, pentru care, prea mult dispreț, prea mult desgust! — Ion Breăzu prezintă, sintetic, opera lui Ion Agârbiceanu din prilejul împlinirii așor 50 de ani. Studiu amplu, migălos, documentat. Mustră just opinia românească pentru puțina atenție arătată scriitorului. Extragem și iscălim: „dacă I. Ag. ar fi fost un politician zurbagiu sau cel puțin un isteț organizator de căaiuri literare, de admirație mutuală, atunci corul osanalelor ar fi umplut, cu acest prilej, văzduhul. Prin fire și concepția lui etică însă, el n'a putut fi nici unul, nici celălalt, ci a rămas totdeauna același muncitor... de-o modestie împinsă până la anonimă.” — Remarcăm cronică literară semnată de d-l I. Chinezu: *Două romane săsești*. D-sa este un specialist în literatura curentă a neamurilor conlocuitoare. Comentează, sugestiv și cald, romanul *Die Stadt im Osten* al lui Adolf Meschenförfer, directorul liceului Honterus din Brașov, și *Hirtenfeuer* al lui Witting, opere care împletesc în ele și aspecte simpatice de viață românească. - Restul, studii și cronici sociale, medicale, informative.

Viață Românească (Mai, 1933, Buc.) „Bătrâna revistă ieșană” (de ce bătrână?), mutată la București, se pare că a dat de un doctor al tuturor intineririlor. E renăscută, e reintinerită, e plină de gând și de sentiment, cu seve proaspete. Valori consacrate (Ion Pillat, Tudor Vianu, Ion Minulescu, etc) își întâlnesc aici prețioasele contribuții. Neastâmpărata tinerețe ne sburdă de plăcere în fața

afător descoperiri în paginile ei. Nici o publicație similară nu ne-a adus vreodată cronici mai variate, mai sugestive. O subtilă spiritualitate românească înnoită, cu un oarecare gust al ideologiei de stânga, pulsează vie în paginile acestui vast șantier literar.

Adevărul Literar și Artistic (Anul XII-Seria II-a, Nr. 656—2 Iulie 1933 Buc.) Odată cu înnoirea „Vieții Românești”, s'a resimțit de-o oarecare schimbare de interior și exterior și „Adevărul Literar”. Poezie, proză, cronici bogate, informative și (notă nouă!) amuzante. E susținută de scrisul viguros al D-lor M. Sevastos și G. Călinescu, cărora li s'a afașat constant, în vremea din urmă, penița îndrăcită a lui Al. O. Todoreanu.

Vremea (An. VI, Nr. 294—2 Iulie 1933 Buc.). D. Șerban Cioculescu semnează o apărare a poeziei argheziene, împotriva d-lui G. Bogdan-Duică. Versuri de D. Cosma, V. Stroe, M. Șerban, G. Negrea. Informațiuni literare variate, între care, se dă mențiune și existenței „abecedarului”.

România Literară (Anul II, Nr. 72, 1 Iulie 1933 Buc.) aduce, ca totdeauna colaborări de înalt nivel literar și intelectual. C. Kădulescu — Motru: „Colectivul și individualul” (studiu filosofic). G. M. Zamfirescu comentează cartea „Dela Mimus la Baroc” a lui Marin Sadoveanu, Camil Baltazar prezintă pe „Adela” lui G. Ibrăileanu, Octav Șuluțiu, cartea lui D. Smântânescu „Mișcarea Semănătoristă”. I. Brucăr semnează la cronică ideilor „Introducerile” în filosofie. M. Sebastian, de care am citit atâtea lucruri frumoase, prezintă „Rusoica lui Gib. I. Mihăescu. Restul, cronici colorate, substanțiale...

Societatea de Măine (An. X, No. 6, 1933 - Cluj) Cu o tot mai pronunțată înclinare de stânga, „S. M.” aduce mereu un material intelectual, variat și instructiv. Paginile literare, cărora începuse să le dea, sfielnic, cald adăpost, se pare, că au trecut în stăpânirea unei literaturi, ce nu vrea să se apropie de fiorul artei. Cronici literare artistice, sociale, îngrijite, completează numărul impunător, de altfel, ca de obicei.

Hyperion (An. II—Nr. 6, Iulie, 1933 Cluj). aduce colaborarea inegală a d-lor C. Argintaru, Ion Dicu, G. Saravan, G. Retezeanu, Florica Ciura, Vl. Nicoară, Gr. G. Toma, Ionel Chisăliță, Ciociu S., Andeșco, Ionel Roda, Aurel Zegreanu, Maria Peșteanu, etc. Adevărată eflorescență de nume nouă. Abuz de fecunditate. La cronici, mișcarea artistică clujană, cărți, reviste. Forma externă curată, îngrijită.

Boabe de Grâu (Anul IV, N-rul 5, Maiu 1933). Cronică revistelor, ne-ar fi incompletă, dacă n'am spune un cuvânt și despre această publicație. În n-rul pe Maiu, George Fotino prezintă comorile bibliofile din „Biblioteca I. I. C. Brătianu”, G. Ionescu-Șișești, Școala de agricultură Herestrău, după care urmează o cronică bogată, ieșită din penița lui E. Bucuța. Revista aduce o mulțime de figuri, printre care și o planșă colorată: portretul lui Mihai Vodă Șuțu. — Apreciem opera de răspândire a splendorilor comori de artă ale țării, făcute de această revistă.

Silviu Bardeș

Carnet

Anton Holban, scriitorul care a adus în proza nouă o atmosferă de Proust și o certă intuiție a florei psihice, publică în *Viața Românească* din luna Mai, o schiță „Conversații cu o moartă”, de o turburătoare răscolire a unor regiuni interioare neexplorate încă. Cântărite și despicate cu mult simț, sentimentele, al morții și al iubirii, se întrupează din reflecții și întrebări iscoditoare. Chînuit de o gelozie postumă, cultivată crud peste mormântul iubitei, eroul își descopere prin acte lucide drama din el, trezită din somnul ei din suflet de cine știe ce fapt ce provoacă amintirea. Este în scrisul acesta o vibrație ce te câștigă, mult nou și ceea ce e mai de preț, (dar te aperi

ca de o obsesie), o spaimă de neant asociată altor stări sufletești și o domoală muzică de părăsire și gol, de care nuvelele sale recente s'au străbătut trist. În plus o emoție, din cauza trăirii intense a amintirilor, ce iradiază scrisul, își prinde capetele nervilor și îi face să participe la toate neliniștile climatului capricios când nu ai certitudine în iubire.

Una din multele lacune, în Ardeal, este lipsa de coeziune dintre scriitori. Unii se înecă în apele politicii de partid, alții umbresc în jurul lor singurătate. Ar trebui zidită o cetate literară (revistă, editură) care să strângă la oaltă pe cei împrăștiați, așa cum Ungurii dela noi au zidit un „Helicon Transilvan” (Erdélyi Helikon), masivă publicație literară, pe lângă care funcționează o editură bogată și de bun gust. Promovarea valorilor ar fi ajunsă și, susținută de un încălzit aparat de propagandă, interesul pentru cartea de literatură (de preț) ar crește, un bun care nu se poate schimba cu nici o altă conformație spirituală. — Se pare că d. Ion Chinezu, care la Cluj deține cârma unei reviste, a înscris itinerarului său și această țintă. Surprinși de toamnă cântăreții noștri și-ar avea scutul și sub el un nou ritm de viață spirituală ar bate în inima Ardealului.

Emil Giurgiuca

Premiul Național de Literatură, 1933, a fost acordat, cu voturile unanime ale foștilor laureați, pentru poezie, lui *Corneliu Moldovanu*, pentru critică, lui *G. Ibrăileanu*. Corneliu Moldovanu e un poet consacrat, care face acum de multă vreme. Tot ce-a scris mai de seamă în versuri, a concentrat, printr'o severă selecțiune, în volumul „Poezii”. Ed. Cult. Naț. Buc., 1924. E un poet suav, delicat, cu accente de romantic, reînviind miraculos icoane trecute și scumpe. G. Ibrăileanu este cea mai subtilă autoritate în materie de critică și analiză. Întreagă literatura noastră nouă a fecundat sub îngrijirea ochiului și gustului său sintetizate recent în unicul și fără egal de frumosul său roman „Adela”. Nouii laureați ai națiunii au binemeritat distincția, cu care au fost încoronați.

În noaptea de somn și de cocleală a Ardealului, scump pământ românesc, semnalizează tot mai multe focuri aprinse, să lumineze departe. E scrisul viguros al noilor heralzi. E suflul de tinerețe, care începe să ne pătrundă tot mai încărcat de miresme, în camerele cuiburi de refugiu. E noua promoție de visători și gânditori, care, se anunță mai fecundă, ca oricare alta. O generație de pregătire și răbdare își dăruie întâiele fructe. O aromă de mere domnești. Un aer al prospețimei de munte și pădure. Mi-e drag să amintesc și nume: Ion Chinezu, Olimpiu Boițoș, Emil Cioran, Bucur Țincu, I. Breazu, E. Jebeleanu, D. Roșca, etc. sub primatul lui Lucian Blaga și Aron Cotruș, sunt brațe demne, întinse spre forțele în mare ardere ținute de mâini tremurătoare. Le vor apuca viguros, le vor duce focul departe, îl vor spori mereu și-l vor ridica tot mai sus . . . Scumpii și bunii noștri părinți în cele artistice, intelectuale și filosoficești, își pot lumina deacum o clipă chipul. Așteptarea nu le-a fost zadarnică . . . !

Urmărim cu inăbușită plăcere atmosfera de gust și intelectualitate ce-și lărgeste neconținut tranșeele, printre negurile românești. Un nou spirit, o robustă tinerețe a mișcării noastre intelectuale își strigă viața biruitoare, din piscul a tot mai multe poziții cucerite. Combatanții de linia întâiu, batalioanele de asalt, în această sublimă bătălie câștigată, trebuie chemate prin ordin de zi. Sunt cotidienele *Cuvântul*, *Curentul*, *Calendarul* și *Țara Noastră*. E meritul lor. Ele ne-au adus această învoire viguroasă, care astăzi mustește și în gura copiilor. Ele ne-au dăruit această sănătate impulsivă, în formă și fond, prin lectura oferită zilnic. Din călimarele de la aceste unități spirituale ni s'a renăscut limba, ni s'a turnat în noi tipare vocabularul . . . Voi, toți, câți ați început să vă îngrijiți zilnic verbul, să vă adânciți gândul și să vă limpeziți o sensibilitate, veți uita oare vreodată cui datorați acest început de prețioasă comoară . . . !?

Cărți, reviste, bogate, mereu înnoite, oaspeți scumpi, cu miros de pâine caldă, cu colb de sânziană, sosite din toate părțile țării, ni se îngrămădesc pe masa de scris. Foile cu mireasma cernelei de tipar în ele încă, ne îmbie prietenește și insistent, ne învăluie ființa cu fiorul prospețimei lor exterioare. . . Ne împărțim cu deliciu timpul, pe care să ni-l dăruim fiecareia, stând de vorbă pe îndelete, admirându-le lumea de substanță cenușie ce ne-o aduc în casă, plecându-ne ascultători urechea, să nu ne scape nici o gamă din sunetul de vrajă al graiului și al veștilor lor. . .

Teodor Murășanu

Note

Scârba mică, în bucata semnată de autorul recentului succes „Maidanul cu dragoste”, cititorii noștri vor putea să urmărească chipul în care unele existențe minime pot să ajungă „oameni mari”. Totul se petrece în ziua de astăzi, într'un oraș de centru, în care fiecare bun român se simte obligat să jăluiească criza valorilor noastre intelectuale.

Implinindu-se, în vara aceasta, 20 de ani, dela moartea marilor scriitori Șt. O. Iosif și Ilarie Chendi, Societatea Scriitorilor Români îi va comemora, în luna Septembrie, printr'o șezătoare literară, la care va conferenția Octavian Goga, iar membrii societății vor citi din operele iluștrilor dispăruți.

Societatea Scriitorilor Români are, la Sâmbăta de jos (Ardeal), un admirabil loc de vilegiatură. În acest an, pentru același scop, a fost dăruit de M. Sa Regele un mijloc similar, la Bușteni. Își vor face aici odihna, membri și nemembri ai Societății Scriitorilor Români.

Felul cum se vor distribui locurile disponibile, de altcum destul de limitate, ar fi de dorit să mulțumească toate dorințele și susceptibilitățile.

„*Societatea Autorilor Dramatici Români*” anunță că premiul anual de 10.000 Lei, pentru cea mai bună comedie într'un act. nereprezentată și inedită, în a cărei atmosferă să se desfășoare numai tipuri și moravuri românești, se va decerne anul acesta la sfârșitul lunii Decembrie 1933.

La acest premiu pot concura atât membrii activi ai S. A. D. R., cât și autorii jucați sau nejucați încă. Membrii comitetului S. A. D. R. precum și acei autori cărora s'a atribuit acest premiu în trecut, nu pot participa la concurs.

Lucrările vor fi depuse până la 1 Decembrie 1933, la sediul S. A. D. R., str. Brezoianu Nr. 44. Ele vor fi bătute la mașina de scris, în două exemplare și vor fi însoțite de un „motto” scris pe un plic închis în care se va găsi adevăratul nume al autorului, acelaș, „motto” trebuie să fie scris și pe cele două exemplare, depuse.

Piese istorice nu se primesc, nici feerii.

Se va păstra cel mai strict anonim. Autorii, așa dar, își vor trimite lucrările prin poștă, sau le vor trimite prin persoane discrete, cărora le e interzis a declara pe autor. Orice autor divulgat, va fi exclus de la premiu.

Comisiunea de primire, compusă din membrii comitetului S. A. D. R. și eventual un reprezentant al Societății criticilor Dramatici, se va întruni cu începere dela 2 Decembrie, pentru a examina lucrările prezentate până la acea dată și spre a se pronunța asupra premierei celei mai bune.

Domnii autori precum și editurile sunt rugate să ne trimită exemplare din lucrările lor, pentru eventualele mențiuni și analize.

Revistele și publicațiunile periodice similare, cărora le merge „abecedarul”, sunt rugate să ne onoreze cu schimbul.

Abonamente: 1 an 120 lei — Instituțiuni: 500 lei.

Redacția și Administrația: Teodor Murășanu, Turda, Piața Regina Maria, 23.

Tiparul Tipografiei „Arieșul” Turda